

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 400 Lei. — Șase luni 200 Lei. — Trei luni 100 Lei. — Pentru străinătate un an 800 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Prețul inserțiunilor: un șir pe 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrieri nefrancațe se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Suveranul la Sibiu

M. Sa Regele nostru, întregitor de țară, a venit earăș în mijlocul suptușilor Săi, la Sibiu, de astă dată pentru a lua parte la serbarea desvelirii monumentului, ridicat în fața școalei de infanterie din Sibiu, întru pomenirea tinerilor ofițeri căzuți pe câmpul de onoare în ultimul război și a azista la promovarea absolvenților școalelor militare la rangul de sublocotenenți.

Cu dragoste omagială, izvorâtă din sentimentul profund dinastic al poporului ardelenesc, aducem prinos de închinare și admirare gloriosului Suveran, care a reprezentat, în timp de război și de pace, aspirațiile fi-rești și legitime ale neamului românesc și a dat strălucită pildă de viață juruită datoriei de a fi bun român și bun creștin.

Fie ca și petrecerea de acum a Majestății Sale în mijlocul credinciosului popor ardelenesc, să-i slujească de o nouă dovadă a iubirii și alipirii statornice, care i-o poartă întreg neamul din țara largită și așezată pe temelie nouă, în care forțele poporului de pretutindeni, prin mijlocirea intelectualilor săi, vor conlucra la refacerea, îmbunătățirea și valorificarea bogățiilor ce ni le-a dăruit, cu neasămuită dărnice, mila dumnezească.

Ne plecăm în fața iubitului Suveran cu devotament și recunoștință, și îi urăm ca Atotputernicul să-l înzilească încă mulți ani, în bine și pace, spre propășirea țării până la deplină izbândă în toate ramurile sale de activitate publică.

Dupăcum am anunțat în ultimul număr al ziarului nostru, Majestatea Sa Regele tuturor românilor, *Ferdinand I*, a sosit în 1 Iulie a. c., la ora 9-30, în orașul nostru.

Din acest prilej Sibiu a îmbrăcat haină de sărbătoare. Drapelele noastre naționale falfăiau pe toate edificiile. Cu toată ploaia deasă, care a curs fără întrerupere aproape întreaga zi, un public numeros nu numai din Sibiu, ci și din împrejurime, a aclamat frenetic pe M. Sa pe unde trecea.

La gară a fost întâmpinat de dl comandant de corp, general Cihoski, de dl prefect Dr. Comșa și de dl primar Dr. Goritz, care a oferit tradiționala pâne și

sare, ear o companie a Regimentului 90, postată pe peronul gării, a dat onorurile militare.

La intrarea trenului în gară, muzica militară a intonat «Imnul regal». M. Sa a sosit cu un tren special regal, însoțit de A. Sa Principele *Nicolae*, de dl ministru de război, Generalul Mircescu, de mareșalul curții, dl general Angelescu, și de aghiotantul de serviciu.

După primirea salutului celor prezenți și trecerea în revistă a companiei, cu automobilul a mers direct la școala militară de infanterie, fiind întâmpinat la intrare de I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* cu crucea și Evanghelia, de Dnii Ministrul I. Lapedatu, generali inspectori de armată aflători în Sibiu Prezan, Mărdărescu, Petala, Rozu, Referendaru, Sinescu și contra-amiral Scodrea și de comandantul școalei Cristea Vasilescu...

Din cauza ploii care nu mai contenea serbarea nu s'a putut ținea în fața maiestosului monument ridicat în memoria eroilor ofițeri căzuți pe câmpurile de luptă, ci în sala școalei militare de infanterie, unde se aflau deja postăți toți absolvenții școalelor militare din anul acesta. La intrarea în sală Majestatea Sa a fost întâmpinat cu entuziasme aclamațiuni de «ura».

Serbarea s'a început cu serviciul divin oficiat de I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* cu mare asistență celebrând sfințirea apei.

Răspunsurile le-a dat corul mixt al catedralei, condus de prof. T. Popovici.

După terminarea serviciului divin a urmat promovarea absolvenților școalelor militare, citind pe rând comandanții școalelor decretul regale, și anume: 1. Școala de infanterie Nr. 1 din București, citind decretul comandantul școalei colonelul Procopoviciu. 2. Școala de infanterie Nr. 2 Sibiu, colonelul Vasilescu. 3. Școala de aviație din București, colonel Giosami. 4. Școala de cavalerie din Târgoviște, colonel Trandafirescu. 5. Școala de artilerie din Timișoara, colonel Alexandrescu. 6. Școala de marină din Constanța, colonelul Bărbuleanu, și 7. Școala de administrație din Bacău, Intendant-colonel Ghigoreanu.

După citirea decretelor, inspectorul armatei, dl general Petala, a rostit o frumoasă vorbire, prezentând pe tinerii ofițeri grației M. Sale.

Majestatea Sa Regele nostru *Ferdinand*, într-o vorbire mai lungă adresă tinerilor ofițeri înțelepte sfaturi și învățături. Le pune la inimă ca învățăturile teoretice primite pe băncile școalei să le cul-

tive și să le pună în praxă în viață cu acelaș entuziasm și idealism cu care pleacă astăzi la diferitele regimente. Să țină la demnitatea lor de ofițeri și să nu uite nici un moment că dacă uniforma după război nu este așa de strălucitoare ca în timpurile înainte de război, să o poarte totdeauna nepătată. Să premeargă cu exemplul soldaților, pe care să-i trateze cu bunăvoință, să fie buni patrioți și buni români.

(Vorbirea Majestății Sale a făcut adăncă impresie asupra tinerilor ofițeri precum și a întregului public asistent).

Încețând ploaia, întreaga asistență în frunte cu Majestatea Sa Regele au ieșit în fața monumentului. La rostirea cuvintelor din partea I. P. S. Sale Mitropolitului: «sfințește-se monumentul acesta»... Majestatea Sa taie panglica, perdeaua cade și monumentul apare maiestos înaintea noastră.

I. P. S. Sa cu puternica-i voce a rostit apoi următoarea cuvântare:

Majestatea Voastră, Alteță Regală, Domnilor Miniștri, Domnilor Generali, Iubiții mei fii sufletești!

Înfăptuirea idealului de veacuri al neamului nostru n'a fost o operă a întâmplării. Noi nu trăim într-o lume a întâmplării, ci într-o lume a rânduielii lucrurilor lui Dumnezeu. Astfel și înfăptuirea idealului nostru național a rezultat cu necesitatea cu care lucrează dreptatea lui Dumnezeu în istoria neamurilor, din trăinicia și suferințele trecutului și din avânturile și jertfele prezentului.

A fost însă o grație a cerului ca în clipa hotărâtoare la gurile Dunării să se găsească un stat românesc liber care și-a socotit de supremă țintă lărgirea hotarelor și strângerea tuturor fiilor neamului nostru în cadrele lor.

Binecuvântată să fie amintirea tuturor acelor, care în curgerea vremii au pus piatră lângă piatră la clădirea lui trăinică și plină de mari nădejdi. A fost o prevedere și o înțelepciune, ca atunci când a bătut ceasul acest stat să fie stăpân pe o armată disciplinată și bine organizată, care și-a pus în cumpănă întreg eroismul, ca să ducă la izbândă visul lui Mihai, a cărui amintire o avem aici lângă Sibiu, în mola dela *Selimbar*. N'a crușat nici o jertfă, nici o silință, nici o încordare, până ce a putut să ajungă la îndeplinirea țintei sale. Și mari au fost jertfele aduse, pentru că mare a fost și scopul pentru care s'au adus.

Noi astăzi ne-am adunat în fața acestui monument ca să proslăvim jertfa, care a fost adusă de bravii ofițeri ai armatei române și care au pecetluit cu sângele lor sfântul legământ de unitate al țării.

Majestate! Jertfa este serioasă aș putea zice posomorâtă în înfățișarea ei exteroară, ca cerul în ziua de azi, însă cu atât mai roditoare în rezultatele ei ca ploaia care face să rodească câmpul. Aici am venit ca să preamărim frumusețea morala a jertfei, dincolo de arătările căreia întrezărim eternitatea.

Să dea Domnul ca duhul jertfelor să pătrundă în sufletele ofițerilor noștri iubii, cari au fost promovați înaintea gloriosului și supremului lor capitan, a Regelui tuturor românilor. Astfel legăm viitorul cu trecutul, acesta servind ca temelie pentru avânturile spre ideal ale celuiilalt.

Majestate! Să ne îngăduiți să spunem că în Majestatea Voastră, cel ce ați prezidat marea jertfă, noi vedem monumentul viu al jertfei către Țară și Neam, iar în inimile noastre am ridicat Majestatea Voastră, din iubire, recunoștință și devotament, un monument mai tare decât bronzul, toți acela care ne iubim țara și neamul și stăm neclătiți în jurul Tronului.

Dați-mi voie, ca prăznind amintirea ofițerilor căzuți, să zic ceea ce ar zice el dacă ar trăi: Să trăiască Majestatea Sa, Regele tuturor Românilor! Să trăiască slăvita noastră Regină! Să trăiască întreaga dinastie română! În veci să trăiască scumpa noastră patrie, România!

Glorie lor!

(Publicul a erupt în entuziaște urale de «Ura» la adresa M. Sale, ear muzica militară a intonat «Imnul Regel»).

Comandantul școlii, dl colonel Vasilescu, a fost ultimul orator, care a accentuat că acest monument va dovedi veșnic vitejia celor peste 1600 ofițeri români, căzuți pe câmpul de luptă, dintre cari peste 1200, în frunte cu generalul Drăgălina, au fost dela infanterie. Spune că acest monument a fost ridicat din inițiativă particulară, fără nici un sprijin din partea autorităților publice. Încheie cu cuvintele «Să trăiască Regele nostru!», ear muzica militară intonează «Imnul Regel».

A urmat defilarea ofițerilor înaintea M. Sale, apoi întorcându-se M. Sa și întreg publicul în sala școlii, corul elevilor și muzica militară au executat mai multe cântări.

A urmat dejunul în edificiul școlii, ear la ora 3 d. a. M. Sa Regele, însoțit până la gară de dñii generali și un public ales, a părăsit orașul nostru.

Sfântul Sinod

Sedințele Sfântului Sinod s'au deschis în 22 Iunie a. c. sub președinția I. P. S. Sale Patriarhului Miron.

Di ministru al cultelor, V. Goldiș, a citit mesajul de deschidere. I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei a citit raportul privitor la înființarea unei facultăți de teologie pe lângă universitatea din Iași.

Di ministru Goldiș a cerut Sf. Sinod să lucreze la reorganizarea învățământului teologic de toate gradele.

P. S. Sa Episcopul Visarion al Hotinului și Iustinian al Cetății-Albe au făcut Sf. Sinod o expunere împotriva ilegalităților săvârșite de adunarea eparhială a episcopiei din Chișineu, pentru că a dizolvat eforia de administrare a averilor bisericești basarabene.

Sedința a doua a Sf. Sinod a primit o delegație a preoților din capitală, care a expus părerea clerului privitoare la regulamentul de procedură și justiție bisericească.

Sf. Sinod a dat asigurări delegației că va ținea seamă de toate părerile îndreptățite.

Prezentându-se Sf. Sinod un memoriu al studenților teologi, prin care aceștia cer să urmeze și alte facultăți, pe lângă cea de teologie. Sinodul a dispus ca memoriul să fie înaintat cu avizul facultății de teologie, urmând să fie luat în discuție de membrii Sf. Sinod.

S'a citit raportul privitor la regulamentul pentru ocuparea posturilor de parohi și preoți ajutători în eparhiile unde aceste locuri nu se ocupă prin alegeri.

Cu reforma învățământului teologic de toate gradele au fost însărcinați I. P. S. Mitropolitul Pimen și Gurie, Episcopii Varolomeu al Râmnicului, Ioan Stroia al armatei, preoții: I. Mihăilescu, Valeriu Iordăchescu, diaconul Dănuț, prof. Romul Căndea și Nae Ionescu.

În ședința următoare s'a început discuția regulamentului de procedură și justiție bisericească.

Luni, în 28 Iunie, s'au luat la cunoștință adrese primite dela autorități bisericești și militare din Basarabia în privința aplicării calendarului îndreptat.

Sf. Sinod a hotărât menținerea neștirbită a calendarului, îndreptat nu din motive religioase, ci în interesul statului, din motive diplomatice, economice și sociale. Statul este obligat să vegheze la aplicarea acestui calendar. Sinodul va

intervenți la guvern pentru respectarea hotărârilor sale. Prelați basarabeni vor da câte o pastorală care să explice populației, din nou, chestiunea îndreptării calendarului.

S'a luat în discuție cererea bisericilor din Ucraina care, fiind în conflict cu autoritățile bisericești sovietice, au cerut recunoașterea autocefaliei patriarhiei noastre din București. Sf. Sinod, având în vedere că statul român nu se află în nici un fel de raporturi cu Rusia sovietică, a răspuns că nu poate primi cererea.

Parlamentul

Deschiderea sesiunii extraordinare a Corpurilor legiuitoare, alese în ziua oară pe temeiul uneia și aceleiași legi electorale, s'a făcut cu deosebită solemnitate în 25 Iunie a. c.

După serviciul divin, la ora 11, ținut la patriarhie, membrii guvernului, înaltele corpuri și autorități au trecut în sala de ședințe a camerei.

Apariția, în mijlocul mandatarilor națiunii a M. Sale Regelui însoțit de M. Sa Regina și de A. S. Regală principele Nicolae, este primită cu salve de aplauze și ovațiuni, la care, dintr-o pornire entuziasată, se asociază și publicul din loji.

M. Sa dă citire mesajului, ascultat în picioare de parlamentari și public.

Mesajul regal, scurt și cuprinzător, arătând datoria corpurilor nouă legiuitoare de a lucra la consolidarea statului, le recomandă să urmărească statornic desăvârșirea unității noastre naționale. În această sesiune extraordinară parlamentul se va ocupa cu îndeplinirea formelor legale de constituire și cu alegerea comisiunilor parlamentare, care împreună cu guvernul, vor studia și pregăti proiectele de legi ce urmează a fi aduse în dezbaterile ședințelor din cursul aproapatei sesiuni ordinare.

La sfârșit adunarea aclamă din nou pe Suveran.

În puternice urale MM. LL. părăsesc sala de ședințe.

După plecarea Suveranilor, dl general Averescu, președintele consiliului, citește decretul prin care se declară deschisă sesiunea extraordinară, anunțând prima ședință pentru aceeași zi, ora 3 d. a.

La solemnitatea deschiderii parlamentului au participat și deputați și senatori ai partidului liberal și ai Ligii apărării naționale creștine.

După amiază s'au ținut ședințe, la cameră sub președinția de vârstă a dlui Melsner, la senat sub a dlui general Crăiniceanu, ca cel mai în vârstă dintre senatorii aleși.

Se constituie apoi, prin tragere la sorți, comisiunile care vor examina în secțiuni validarea noilor aleși.

FOIȘOARA

Acte vechi

— Comunicate de Pr. IULIU MOLDOVANU din Laslăul român, prot. Târnava —

Circulare trimise protopopilor de vicarul Ion Popovici, în veacul al XVIII-lea.

Nr. 1680. (Poruncă de-a purta „protocolum”, registru).

Intracesta milostiv comision cu milostivire arată înălțatul crăescul guvernului precum a sa preasfințită kesaro-crăiască și apostolească mărire prin milostivul său decretum care au eșit la 11 Martie anul curgător, cu milostivire bine au voit a porunci, ca toți preoții la toate bisericele să aibă *protocolum* unde todeauna să scrie toate poruncile împărătești și gubernicești ca să fie din neam în neam.

Care protocoale cu țirle vă poruncim la toți preoții gata să fie și precum să va porunci în protocolum să să pue.

S'au dat în Hondol 2 Iunie A. 1780.

Ion Popovici
vicareș neamților.

Nr. 4679. (Amende înlocuite cu bătea)

Aicea cu milostivire poruncește înălțatul crăescul guvernului care de acum înainte oameni care să vor judeca la forumul bisericesc, să nu să mai globească cu bani, ci vor fi canoniști după vină cu bătea. Voi protopopilor la aceasta veți cere ajutor dela domni locului.

Sau dat în Săbii 10 Noemvrie A. 1780.

Ion Popovici
vicareș neamților.

Nr. 141—18 Noemvrie. (Darurile novicilor și mănăstirile).

Cu milostivire arată înălțatul crăescul guvernului prin a sa preasfințită kesaro-crăiască și apostolească mărire prin milostivul său patent carele au eșit la 22 dechemvrie anul trecut, cu milostivire bine lau plăcut a porunci ca noviciușii care merg la mănăstiri să nu fie slobozi din lconomia lor a da mănăstirilor mai mult decât 1500 de florinți, că ce va fi mai mult să va împărți la rudenii și contractușile să vor strica, să faceți știre la toți precum să poruncește.

Sau dat în Săbii A. 1781.

Ion Popovici
vicareș neamților.

Nr. 6239, 6240, 27 avgust A. 1781. (Jurământul credinței către împărat).

Intracesta milostiv comision cu milostivire arată înălțatul crăescul guvernului precum prea-

milostivului înălțatului și puternicului împăratului nostru Iosif al 2-lea, cu partea politicească așa și noi cea bisericească cu credincioasă ascultare *jurământul credinței noastre* împărății sale să punem.

Pentru care jurământ al credinței la 30 zile alui Octomvrie protopopii și doi preoți aleși să vă aflați aicea înaintea noastră să puneți supt lipsirea cinstei.

Sau dat în Cestău (Indiscir.) Septemvrie 1781.

Ion Popovici
vicareș neamților.

Din porunca înălțatului crăescului guvernului care vam arătat și jurământul credinței voastre înălțatului împărat aicea înaintea noastră deplin lați pus, așa dară vă povățuim ca după ce vei primi aceasta, în grabă să adunați toți preoții și clericii voștri la un loc și cu chipul și forma care va trimis aicea, *așa pe fieștecare să jurați* și după aceasta fieștecare cu iscălitura și pecetia sa să întărească și aicea deplin precum vam arătat, la 20 Noemvrie gata la noi aicea la Săbii să aduceți, ca să putem arăta înălțatului crăescului guvernului, care nu va împlini precum să poruncește, de cinste să va lipsi.

Ion Popovici
vicareș neamților.

Forma jurământului: Eu cutare jur întru Dumnezeu cel adevărat și veacnic și cu cre-

140 de ani...

Cuvântarea

directorul Școlii Normale „Andrei Șaguna”, Arhim. Dr. Vasile Stan, la încheierea anului școlar 1925/26. (20 Iunie, 1926.)

Onorat public! Iubiți elevi!

Bunul Dumnezeu ni-a ajutat, să încheiem un nou an, de *astăzi* al 140-lea, de onorabilă muncă culturală în viața acestei școli.

O sălăpăruțică ani de existență a unei școli de învățatori, în viața noastră culturală relativ cu mult mai tineră decât a altor neamuri, la tot cazul este o vârstă respectabilă, care asigură școlii noastre un loc de înfrățire între toate așezările de cultură românească, ce nu se pot mândri cu un trecut așa îndepărtat, până în veacul al 18-lea.

Și dacă alte instituții la 25, 30, 40, 50 ani dela întemeiere, în nestatornicia tuturor lucrurilor din lume își să-și exprime, prin jubileuri fastuoase, bucuria, că există, se cade să facem și noi un popas în drumul lung de aproape un veac și jumătate, spre a jubila în sufletul nostru, gândindu-ne cu pietate și recunoștință la munca acelor dascăli, cari din lumina sufletului lor au aprins focul dragostii de neam și de lege în inimile atâtor generații de învățatori, porniți de aci în timp de 140 de ani la catedra școlilor satești ortodoxe din Ardeal, ca să împărtășească cu marea mulțime a neamului lumina primită, multiplicând-o la infinit. Se cade cu adevărat să jubilmăm, concentrându-ne gânduri asupra efectelor mari; dar ce zic efecte mari? asupra minunilor săvârșite de lumina, porniți din această școală, în întunerecul gros ce sălășluia în sufletul neamului nostru pe vremuri. Și toți sântem conștienți, că lumina este viață, iar întunerecul moarte.

Onorat public! Această școală a luat ființă într-o vreme, când în sufletul neamului nostru de iobagi din Ardeal se petreceau mari frământări, cu eguuniri și erupțiuni violente. Se hămbăntau și în cugetele smeritelor țărani, ingenunchiați mai greu ca oricând în jugul ucigaș al nobilimei maghiare, ideile mari de libertate, egalitate și frățietate, pornite din Franța și patronate în răposata monarhie austro-ungară de un împărat filosof, cu porniri generoase, lăsat al li. Cel care voia să țină la toate popoarele din vază să împărtășească prin ideile filozofiei umanitare.

Între înfricoșatul martiriu a lui Horia în cetatea Belgradului, după ce încercase prin o apriagă revoluție emanciparea socială a țărăniului iobag, și a faimoasei *suplici* a episcopilor români cără dieta din Cluj, în care se afirmă cu îndrăzneală și cu barbărie creșterile politice ale Românilor, la anul 1786 începe să funcționeze în Sibiu cursul de învățatori, școala normala de

astăzi. S'a născut deci în zorile unor mari prefaceri în sufletul neamului românesc din Ardeal, spre a pregăti, prin apostoli săi, prefaceri și mai mari, cari în zilele noastre au sluit chiar destul să grăbească clipa intrării întreg neamului românesc în istoria lumii, ca fiindă etnică liberă.

Începuturile erau modeste. Mult nici nu se putea face dintr'odată la un popor de țărani, fără drepturi politice și sociale, legat de brazda nobilului ungur și ținut intenționat în cea mai adâncă întunecime. Sufletească. Erau însă aceste cursuri valvătă de lumină, cari luminau adevăruri veșnice: limba, legea și ființa noastră românească, proiectându-le în linii viguroase pe cadranul sufletului românesc, subtilizate de puterea și farmecul cărții.

Aceste modeste înseși de organizare culturală au dăruit mulțor, până la desrobirea românilor din Ardeal în revoluțiunea din 1848/9 și venirea înfrățitului organizator al bisericii și școlii române ortodoxe, Andrei Șaguna, la cârmă episcopiei ortodoxe.

Din epoca aceasta a istoriei școlii noastre aș dori să mai fie remarcat, că cursurile pedagogice dela Sibiu nu dau numai pe dascăli satelor, ci în mare parte aci își primeau elementele de cultură generală și cei ce intrau la cursul clerical, prin urmare serveau și ca o școală pregătitoare pentru preoții. Și încă ceva! Marele dascăl al neamului, Gheorghe Lazăr, înainte de a-și începe la Sf. Sava în București, opera măreață de redeschitare a neamului, a trecut și a poposit și pe aici, a sămănat și aici sămânța cea bună și fără de neghină.

Onorat public! După organizarea de nou a acestei școli, în 1853, de către episcopul Andrei Șaguna, se începe în viața ei o adevărată epocă de muncă înfrățită și de înflorire. Vremurile erau schimbate. Pe urma revoluției din 1848/9, neamul nostru, deși apăsător stăpânit în mersul său cultural de absolutismul austriac, și apoi mai greu de fașul constituționalism unguresc, totuși are mai multă libertate în mișcări și progresează rapid sub mânăstă conducere politică și culturală a marelui Șaguna și a vrednicilor săi colaboratori. În special, cursul pedagogic, se transformează pe încetul, alăturarea cursului clerical al seminarului din Sibiu, într-o școală de învățatori, care rivalizează în știință cu școlile similare bine obișnuite ale statului unguresc, ba prin activitatea pedagogică conștientă dezvoltată aci, le la binșor înainte. La această școală e profesor de pedagogie încă dela reorganizare Ioan Popescu, un distins pedagog, ale cărui lucrări: Psihologia empirică și Pedagogia, și alte manuale didactice, prea curând sânt întate. Pe când alte școli de învățatori — preparamidii, cum se numiau — dăbues nehotărâte între diferite sisteme și metode pedagogice, la această școală se încetăținesc din bună vreme ideile pedagogice ale lui Herbart și Ziller și astfel se formează un cuib de Herbart-Zillerieni, cari

muncesc cu hărnicie, cu pricepere și consecvență, să planteze în pământul românesc și să adapteze geniului românesc școala pedagogică germană alui Herbart cu idealul ei culminant în formarea caracterului religios și moral. În această direcție este îndreptată activitatea profesorilor Daniil Popovici-Barlaciu și Petru Șpan, — ca să nu vorbesc numai de cei ce nu mai sânt între noi — și a colegilor, cari redactează în Sibiu revistele: „*Foata pedagogică*” și apoi „*Vatra Școlară*”, prin cari dau impulsuri sănătoase învățătorilor și păstrează contact strâns cu dânsii până la izbucnirea războiului mondial.

Activitatea din această școală nu avea numai un caracter profesional, ci *învățăturile profesionale se dau viitorilor dascăli în lumina celui mai curat și intransigent naționalism*, cu adâncă venerațiune pentru biserica noastră strămoșască, care ne-a păstrat ființa în vârtejul veacurilor, și în respectul curat al datinelor și moravurilor noastre, formându-se din toate aceste în suflute *rezistența* în contra penetrațiunii culturii ungurești și a curentelor de maghiarizare, precum și *fermentul propagandei active* pentru idealul nostru național, care a pregătit suflutele neamului românesc din Ardeal pentru clipele istorice mărețe ale zilelor noastre.

Aceasta este gloria cea mai mare a școlii acesteia și a ucenicilor ei din epoca dela 1848, respective 1853, până la 1918.

Onorat public! Privind din pragul anului 140 de existență al acestei școli înapoi la pleida celor 1900 de dascăli ce s'au format aci dela 1853 până în 1918, și a celor dinaintea lor, cu începere dela 1786, al căror număr și nume nu se mai știe, precum și la ceața profesorilor cari i-au hrănit din dânsii lor luminat: noi cei de astăzi sântem cuprinși de fiorii mândriei, admirației și recunoștinței în fața muncii lor. Pentru că, încunajurați de tot felul de mizerii și hărțuiri protivnice, potrivite mai bine să descurajeze și demoralizeze și pe cei mai bărbăți, acești mucenici ai slovei au știut prin înfrățirea lor, să ne apere ființa și comorile suflutești străbune, dăduț sealeagului culturii specifice românești cu atâtea isefime prin viața asalturilor ce dășmanii le dau cu înverșunare asupra ființei noastre locale în această epocă, înclăt acest steag în 1918 la Alba-Iulia a patat fi închinat întreg și neîntinat majestații regale a Tronului tuturor Românilor.

Epoca ce s'a început în istoria acestei școli după anul 1918, este prea apropiată de noi, este prea împletită cu gândirea și simțirea noastră a celor de față, spre a putea formula judecăți definitive asupra ei. Putem face însă o constatare. S'a pornit sub cele mai promițătoare auspicii și este îndreptățită nădejdea, că elevii de azi, având în față pilda strălucită de muncă, de răbdare, de virtuți creștinești și românești a unor înaintași de o energie și cinste vrednică de ad

dința mea făgăduiesc cum ca la înălțatul și puternicul nostru Domnul Domn Iosif al doilea din mila lui Dumnezeu ales împărat romanilor, crai țării nemțești, ierusalimului, țării ungurești, bohemii, arhiduc austriei, ducul lotaringii, marele princip țării ardealului, și Domnul Domnul și principul meu legiutor și moșten mie milostiv și tuturor moștenitorilor, în toată viața mea dreaptă și ascultătoare supusă slugă, preatinilor lui preatin voi fi, nepreatinilor lui nepreatin voi fi împotriva împărății și moștenitorilor lui sfinți fețe cinste, mărire și biruință, nice pe dos nice pe față ce va fi rău nu voi socoti nice altora, așa alacerea învățatori și sfăturiu nu voi fi, ci însuși eu deas vedea sau ași înțelege că alții spre răutate almpărății, moștenirii sau a țării lor umbli, unele ca acestea, au eu, au prin alții împărății sale îndată voi face de știre și așa unele ca acestea răuții sau acar ce fel de pagubă după puterea mea le voi împiedeca și înconjura, iară împotriva binelui și folosul înălțatei împărății sale și moștenitorilor săi din cât voi putea, voi ajuta, așa sămi ajute Dumnezeu și spășanie sufletească sām dăruiască.

Nr. 7556: 22 Octomvrie A. 1782. (Piedeci pentru trecere la ortodoxe).

Cu milostivire arată înălțatul crăescul guvern precum a sa preasfințită kesaro-crăiască și apostolicească mărire prin milostivul său re-

creptum care au eșit la 18 Septemvrie a. c. cu milostivire bine iau plăcut a porunci, ca nice decum dela catolici sau deia unte să nu să primească nimenia, până nu va împlini cele 6 săptămâni de eexamen, și călugării sau preoții care vor umbia să învețe acel eexamen, să aibă dinariul lor pe zi un zlot.

I. P.

Nr. 3061: Aprilie 29, A. 1783. (Aceleași piedeci).

Cu milostivire arată înălțatul crăescul guvern precum a sa kesaro-crăiască și apostolicească mărire, cu milostivire bine iau plăcut a porunci, ca nimenia din legea papistăscă sau unită să nu fie slobod a primi la legea ne-unită, nice a cumineca, nice la moarte a-l îngropa până nu va împlini cele 6 săptămâni de eexamen, sub grea pedeapsă.

I. P.

Nr. 3343: 8 Mai A. 1783. (Ca mai sus).

Cu milostivire arată înălțatul crăescul guvern precum a sa kesaro-crăiască și apostolicească mărire la 9 Aprilie a. c. cu milostivire bine iau plăcut a porunci, unde vor fi oameni macar de ce lege și nar fi având popă sau nu să țin de parohia ore unul popă, acolo popii papistași sau unții să le slujașcă fără nici o vătămare de lege.

I. P.

Icoane din viața bisericii

— Anul 1804 —

(Urmare)

Și altcum la cauzele matrimoniale Consistoriul era cu mare atențiune, ca din partea preoților să se observe regulile canonice. Cununia să se facă în biserică, să fie premerse cele 3 vestiri, părțile să aibă vârsta legală.

Vedem cum preotul Andrei Popovici din Adămuș este suspendat pe timp de 1½ an pentru o cununie ilegală. A cununat adecă pe țigani corturari Căluța Ripa cu Marcu Luca nu în biserică, ci în câmp la o crișmă, fără cele 3 vestiri și fără a avea fata vârsta legală.

729. Scaunul protopopes al Cetății de Băltă de datul 4 Iunie, pres. 14 Iulie a. c. trimite spre revizite acele în cauza de căsătorie a lui Căluța Ripa ca A. asupra și împotriva bărbatului seu Marcu Luca, iarăși de acolo cu l. țigani corturari.

Deliberatul protopopes din 21 Maiu a. c. cu care amândouă părțile încă se arată a fi mulțumite, adecă pentru că înclă la vremea cununiei ar fi fost numai de 13 ani, să aibă a ședea la casa părinților sei în vreme de doi ani, până adecă ar veni în vârstă, de a putea săvârși taina căsătoriei, și atunci apoi prin pre-

mirație, astăzi când drumul ne este deschis, vor pași la lupta culturală, acum nu de conservare, ci de construcție și desăvârșire, împodobiți cu aceleași virtuți și vrednicii.

Jubileul unui profesor

Onorat public! Dați-mi voie, ca în această expunere, destinată mai mult preamării trecutului, să aduc și o notă de actualitate. Cel mai vechi profesor activ în viața de la această școală, colegul nostru *Timotei Popovici*, cu încheierea acestui an școlar împlinește 30 ani de dascălie. Țin, ca din acest preafecit prilej, destul de rar în cariera dascălească, să-i aduc sincere felicitări și urări de bine în numele colegilor profesori și al elevilor, dorindu-i sănătate și vigoare pentru munca din viitor, ce i mai este rezervată de cercul nostru Creator. Cu această ocaziune Vă anunț, că On. Minister al Instrucțiunii a aflat momentul binevenit, să-i recunoască meritele câștigate pe terenul învățământului în cei 30 de ani de profesură, conferindu-i medalia «Răspăta muncii c. l. pentru învățământ», o distincție meritată pe deplin de iubitul nostru coleg *Timotei*; dar totodată o onoare și pentru școala la care servește.

Socotesc însă, că în aceste clipe, datorită de director al școlii, pretinde dela mine mai mult, decât exprimarea unor felicitări convenționale, oricât de frumoase și sensibile ar fi cuvintele ce le îmbracă.

Îl rog deci pe iubitul nostru *Timotei* să mă ierte, dacă voi fi puțin mai indiscret, și voi invita pe cei tineri mai ales, cari au privirile mai atente înainte spre viitor, să și le întoarcă de astădată asupra trecutului său onorabil de 30 ani de dascălie, spre a înțelege, ce este jertfa de muncă a unei vieți de dascăl adevărat, spre a o iubi, spre a o admira și spre a se însuși de ea.

Iubiți elevi! Colegul nostru și profesorul vostru de muzică, *Timotei Popovici*, și-a început activitatea dascălească în 1896 la liceul ortodox din Brașov, ca după trei ani să o continue în secția pedagogică și teologică a seminarului «Andreian», până în 1919, și de atunci până astăzi la Școala Normală «Andrei Șaguna». Adevărat însă activitatea sa a trecut peste pragul școlii, aflând teren de manifestare laudabilă în viața bisericească, națională și socială a Sibiului ortodox și muzical. Voiu remarca cu deosebire trei direcțiuni din bogata sa activitate de 30 de ani, și anume: *maiestru de muzică, ca pedagog muzical și compozitor*.

Avem toată admirațiunea noastră față de artiștii compozitori, cari prin genul lor divin creează muzica ce desătează și nobilizează viața omenească. Dar tot așa de bine ne dăm seama, că cele mai divine creațiuni muzicale ar rămâne mute în cartioanele artistului — ce nee nu este cazul la celelalte arte — dacă n'ar veni maestrul să le dea suflet, să le dea grai, prin

coruri și instrumente muzicale. Astfel compozitorul muzical poate vorbi lumii și vecurilor numai trecând prin sufletul maestrului. În privința aceasta, iubitul nostru *Timotei*, ca diriginte de coruri, a împlinit și împlinește un rol educativ ponderos în societatea sibiiană, mai ales desăvârșindu-ne frumusețile muzicii religioase și naționale.

Câte bucurii, câte simțiri evlavioase, câtă înălțare, câtă mâncăiere și speranță n'a deșteptat dânsul în sufletul nostru, în cei 30 de ani, prin valurile de armonii impresionante ale corurilor sale în biserica catedrală și la diversele ocazii sărbătorești în viața bisericească, școlară și națională în orașul nostru. Pentru că aproape toate momentele istorice mai de seamă, petrecute în Sibiu, centrul ortodoxiei și culturii românești din Ardeal până la 1918, au fost minunate subliniate de măiestria muzicală a lui *Timotei Popovici*, în curs de 30 de ani.

Și la atare ocazii, dar mai cu seamă în școală, ni-a încântat sufletul și prin interpretarea propriilor compoziții naționale și în gen popular. Pentru că și în această direcție sufletul artistic a lui *Timotei Popovici*, în curs de 30 de ani, ni-a vorbit de atâtea ori și va vorbi încă și urmașilor noștri prin seria lungă a compozițiilor sale naționale și populare în deosebite cunoscut, câtă vreme va răsună doina românească pe plaiurile noastre.

Și mai caracteristică mi se pare activitatea colegului nostru *Timotei Popovici* ca *pedagog muzical*. Ba aș putea să spun, că în privința aceasta stă singur, fără rival, în tinera noastră literatură didactică muzicală și astfel nu este cine să-i dispute meritul. Dele începutul activității sale ca profesor, într'un timp când în educația artistică muzicală a tinerilor elevi dela școlile secundare era o desăvârșită lipsă de orientare, lipsă de idee conducătoare chiar în privința utilizării creațiilor noastre populare ca element educativ, fiind tineretul hrănit cu compoziții muzicale în cari nu vibra sufletul Românului, ci al străinilor mai înaintați în cultură, măimurări de societatea cultă românească în naștere, *Timotei Popovici* cu cuvântul în publicistică, și cu fapta în cărțile sale de muzică pentru școală, dă expresiune puternică convingerii, că educația artistică a sufletului românesc nu se poate face fără primejdia de a-l diforma și înstrăina, decât numai prin creațiunile artistice ale neamului nostru, cari constituie prin bogăția și frumusețea lor o neprețuită comoră și un nesecat izvor de inspirație. Acest principiu înțeles cu înțelesul și face loc în pedagogia noastră națională, delatându-l aberațiile, și cea mai mare satisfacție sufletească o va avea *Timotei Popovici*, când îl va vedea triumfând și în concepția puștilor întârziți. Meritul însă îl rămâne întreg, că a creat prin munca sa literatura didactică muzicală cea mai firească, cea mai logică pentru școala românească.

Încheiu, dorind, ca munca desințersată, românească și fără preget de 30 de ani a profesorului *Timotei Popovici* să fie pildă vie și izvor de inspirație pentru elevii acestei școlii. Doresc tuturor școlărilor normale din România câte un *Timotei Popovici*! Iar ție, iubite coleg și frate, îți urez, să fii încă mulți ani mândria Școlii Normale «Andrei Șaguna»!

Să trăiești!

La mormântul lui Eminescu

Comitetul de inițiativă pentru ridicarea unui monument în capitală, care să eternizeze figura celui mai mare poet al românilor, a organizat un pelerinaj, în cimitirul Bellu, la mormântul lui Mihai Eminescu, în ziua de Duminică, 27 Iunie, când s'au împlinit 37 de ani dela moartea sa.

Au luat parte, atât la parastul slujit de P. S. S. episcopul Aradului Dr. Grigorie Comșa, cât și la pelerinaj, în număr imponent, admiratorii operei poetului, delegații diferitelor societăți și numeroși intelectuali.

După terminarea serviciului divin, au rostit cuvântări dnl.: General Traian Moșoiu președintele comitetului, ministrii V. Goldiș și I. Lupaș, A. C. Cuza, Mircea Rădulescu, din partea scriitorilor maghiari din România Zoltan Franyo, ear în numele sindicatului ziaristilor minoritari Dr. Gara Ernő; în urmărl P. Șeicaru, din partea comitetului de inițiativă, mulțumeste asistenței care a răspuns la chemarea de a cinsti memoria poetului și făgăduiește că opera lui Eminescu va fi editată de comitet în cadrele ce i se cuvin. Toți artiștii români vor da concursul lor, ca lucrarea să fie desăvârșită. Comitetul va înființa și un muzeu Eminescu.

Pelerinajul din anul acesta, la care s'au adunat câteva mii de oameni lângă mormântul lui Eminescu, a fost dovadă că, în mijlocul nimicniciei vechii zilnice, nu este mic numărul acelor cari găsesc, în asemenea manifestări pioase, o primenire sufletească mai durabilă, decât în mulțimea distracțiilor ușoare și îndolnice.

Societatea „Sf. Gheorghe”

În sfânta biserică din Brașov-Vechi s'a inaugurat Duminică, în 26 Iunie a. c., cu deosebită solemnitate, Societatea Sf. Gheorghe a tinerimii adulate din acea parohie.

Părintele Dr. Debu, în cuvântul ținut la inaugurare, a arătat scopul măreț al societății de sub patronajul marelui mucenic Sf. Gheorghe: dezvoltarea morală și culturală a tineretului prin îndrumarea sa pe calea adevărată și a binelui.

Societatea s'a constituit sub președinția zelosului funcționar Silvestru Persinaru.

S'au înscris până acum peste 70 de membri, doriți să devie, prin credința și cultura, cât mai folositori bisericii și neamului.

Exemplul grăitor din parohia Brașov-Vechi va fi un nou îndemn pentru pornirea pe calea cea bună a tineretului din toate parohiile arhiepiscopiei noastre organizându-se în societatea Sf. Gheorghe, conform ordinului Consistoriului nostru.

Nr. 5470.

(58) 2—3

Concurs

La Academia teologică ort. «Andreiană» din Sibiu este vacant postul de *econom*, pentru ocuparea căruia se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Dela concurenți se cere:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu școlar.
3. Absolutor teologic.
4. Testimoniu de calificare preoțească.
5. Adevărită despre serviciul preoțesc de până acum.
6. Alte eventuale documente.

Preferiți vor fi preoții necăsătorii ori văduvi. Economul va avea locuința și întreținerea în institut, precum și un salariu lunar de 2700 lei.

Cererile sânt a se adresa Consiliului eparhial al arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu.

Sibiu, din ședința Consiliului arhiepiscopian, ținută la 15 Iunie 1926.

Consiliul eparhial al arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu

noirea învoierii lor după împlinirea mai nainte a celor trei vestiri, neîvindu se vre-o împedecare, se poate viețui în căsătorie la oială, de către Consistorium încă se lasă în loc, iară încât-i pentru cununătorilor acestor fețe, preot Andrei Popovici din Adămuș, măcară el arată precum cele 3 vestiri le-au plinit, totuși fiindcă despre altă parte că nu numai la vârsta înțelei n'a căutat, ci și de almitrilele cununii fără țiudula protopopească la câmp în casă, unde dinpreună a fost și făgăduia neputându-și urmarea aceasta prin datul sub Nr. 728 a. c. răspuns a și o desvinovați întru pedeapsă spre pilda și altora un an și jumătate dela epatrăfr și dela primirea venitului parohialiceesc se oprește.

Care hotărâre Protopopului locului să se trimită spre a o publică în atâtea numitelor fețe, cât și parohului cununător precum și la parohia opritului acestui preot prin preoții din vecini până la plinirea vremii canonului lui hotărât se lasă a o administra.

În altă lumină ni se prezintă cazul următor. În comuna Săsăuș, comună, despre care vom mai avea și alte necazuri, preotul unit Aron a cununat 2 tineri de ai noștri, cari mai erau și rudeni în gradul al VI-lea de sânge. În loc de a fi tras la răspundere preotul unit pentru amestec în afacerile preotului nostru, tot el preotul unit trimite preptului nostru o țiudală, în care arată, că prin faptul, că el nepermis a cununat pe tinărul Eliseiu Telea cu juna Maria lui Demian Aldea,

acești tineri sunt uniți, asemenea devin uniți toți ortodocșii cari au luat parte la acea nuntă veselă.

Administratorul protopopesc Stan Radovici din Săcădăre arată Consistoriului cazul de prevaricație al preotului unit, arată țiudla cu pricina, și așteaptă răspuns.

Consistoriul răspunde, că preotul nostru are să considere de trecuți la unație numai pe tinerii cununați de preotul unit, ceialetți cari au fost de față la cunună din vorbă rămân de legea bisericii noastre.

189. Stan Radovici, admin. protopopesc neunit al Săcădăre de datul 31 Ianuarie, pres. 16 Februarie a. c. pe lângă întoarcerea arătării sub Nr. 150 a. c. cu dînsul împărțite, și alăturarea țiudlei de P. Aron din Săsăuș scrisă, face relație precum Elisei Telea cu Maria lui Demian Aldea, fiind și rudenie 2 veri adevăți a 2 surori, de cătră zisul preot cunună, vin de a se socoti ca uniți, și pentru aceea preoții locului s'au oprit a nu slugi nimica nici la pomeniții tineri, nici la ceialetți, cari au fost la aceea cunună de față.

Se se răspunde, că după vecăcluita țiudlă numai înseși fețele cununate vin de a se socoti unite, și cătrora preoții neuniți nu pot a le sluji cele sufletești, iară ceialetți ce au fost cu prilejul acela a cununii de față, aceia nici într'un chip nu se pot pretindă a fi uniți.

(Va urma)

Nr. 5347.

Notificare oficială despre primirea în Academia teologică „Andreiană”

În Academia teologică „Andreiană” din Sibiu, conform noului Regulament, vor fi primiți absolvenții liceelor clasice, având bacalaureatul și absolvenții de seminar. Absolvenții celorlalte școli secundare (școli normale etc.) vor fi primiți ca ascultători extraordinari.

Cerere de primire pentru anul academic 1926/7 sânt a se adresa Consiliului arhiepiscopial până la 31 Iulie a. c. însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu din școala secundară.
3. Atestat dela medic despre starea sănătății.
4. Alte eventuale documente recomandatoare.

Studentii sânt obligați a locui în internatul Academiei, unde vor avea toată întreținerea, contribuind cu suma de tot modestă în cazul, când mijloacele Academiei ar fi insuficiente pentru acoperirea integrală a cheltuielilor.

Înmătruirea în Academia se va face în zilele dela 1—8 Septembrie a. c., având fiecare student a se prezenta la timp și a se providea cu haine de pat și cu rufe necesare.

Protopopii, preoții și profesorii de religie sânt invitați a sfătuși pe tinerii buni, ieșiți din școlile secundare, ca să îmbrățișeze în număr cât mai mare chemarea preotească.

Preoția a fost slujba cea mai de cinste și mai iubită în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea este și astăzi chemarea care dă cele mai superioare rosturi pentru viața unui om, punându-l în serviciul celui mai înalt ideal și al fericirii poporului.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 15 Iunie 1926.

Consiliul arhiepiscopial.

Din Săcele

Ni se comunică:

Grupul religios al preoților din Săcele a ținut Duminică în 20 Iunie a. c. o frumoasă întrunire religioasă culturală în comuna Târlungeni.

Întrunindu-se toți preoții din cele șapte sate, la ora 3 p. m. au oficiat în sobor Vecernia zilei, după care a urmat predica rostită cu multă căldură și avânt de preotul Aurel Oancea despre cele trei virtuți creștinești: *Credința, nădejdea și dragostea*, care a făcut o impresie deosebită asupra credincioșilor, adunați în mare număr în sânta biserică.

Terminat serviciul divin, toată lumea a trecut alături în școală, unde președintele grupului, p. r. Z. Popovici, deschizând adunarea, salută între alții ca oaspe pe distinsul fiu al comunei Târlungeni, Dr. Bordea, directorul serviciului sanitar din Ardeal; — apoi, cu multă însuflețire vorbește ascultătorilor despre *„Evanghelia ca bază a vieții omenești”*, arătând, că din destrăbălarea morală în care ne sbatem, singură evanghelia, cu învățăturile ei mântuitoare, ne poate ridica la adevărata noastră chemare. Luând cuvântul dl. Dr. Bordea și Dr. V. Jinga, au arătat că și mijloace, care ar asigura propășirea economică a locuitorilor, promițându-le în această direcție tot sprijinul.

Era ora 7 seara, când p. r. Bărbat, preotul locului, a mulțumit călduros tuturor cari au contribuit și au luat parte la aceste frumoase manifestări religioase și culturale. La sfârșit p. r. Popovici a împărțit poporului 100 buciți cărți religioase, după care adunarea a luat sfârșit.

CIRCULARĂ

cătră On. membri ai adunării electorale protopopescă din protopopiatul Sighișorilor.

În scopul alegerii de protopop, în protopopiatul Sighișorilor, potrivit § 14, 15 și 16 din Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopop, convoc pe ziua de Marți, 20 Iulie a. c. la ora 6 p. m. consiliul protopopesc la ședința în Sighișoara la școala confesională, spre a cerceta actele concurenților și a stabili lista de candidare, iar în ziua următoare, *Mercuri, în 21 Iulie a. c.* convoc adunarea protopopescă în biserică. Serviciul divin va începe la ora 7 a. m., iar după terminarea aceluia, la ora 10 a. m., se va deschide ședința adunării electorale.

Sibiu, 30 Iunie 1926.

Tr. Scorobef,
comisar cons.

Nr. 5186.

(57) 2—3

Concurs

La Academia teologică „Andreiană” din Sibiu este vacant postul de *duhovnic*, pentru ocuparea căruia se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Dela concurenți se cere:

1. Carte de botez.
 2. Testimoniu școlar.
 3. Absolutor teologic.
 4. Testimoniu de calificare preotească.
 5. Adevărată despre serviciul preotesc.
 6. Alte eventuale documente.
- Preferință vor fi preoți necăsătoriți ori văduvi. Duhovnicul va avea locuința și întreținerea în institut, precum și un salariu lunar de 5500 lei.

Cererile sânt a se adresa Consiliului eparhial al arhiepiscopiei române de Alba Iulia și Sibiu.

Sibiu, din ședința Consiliului arhiepiscopial, ținută la 15 Iunie 1926.

Consiliul eparhial al arhiepiscopiei
ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu

INFORMAȚIUNI

Inaugurarea fundației universitare „C. N. Vasiliu-Bolnavu” în capitală s'a făcut în 24 Iunie a. c. Serviciul religios l-a săvârșit I. P. S. S. patriarhal Miron cu mare asistență. Fundațiunea și căminul studentesc adăpostesc gratuit în clădirile sale 100 de tineri.

Premiați. La serbarea de încheiere a anului școlar dela liceul „Aurel Vlaicu” din Orăștie, s'au distribuit — cum ni se comunică de acolo — premii școlare, cari au avut conduită exemplară și au făcut deosebit progres și în studiul religiei. Între alții, a fost premiat, din acest punct de vedere, președintele Societății tinerimii adulte „Sf. Gheorghe” din localitate, elevul din clasa a 8-a Donu.

De urmat. Pentru ocrotirea minorilor și interzicerea lor să umble noaptea pe stradă sau în locuri publice după o anumită oră, judecătoria minorilor de pe lângă tribunalul dela Oradea a făcut, cu ajutorul poliției, o rază care a dat rezultatul neașteptat: au fost arestate 19 fete minore și 66 băieți, sub 17 ani. Arestările, dusi la poliție, și liberați a doua zi, au fost pedepsiți atât ei, cât și părinții sau reprezentanții lor legali. Cei mai mulți dintre minori, cari umblau noaptea, erau elevi.

Congresul Ligii culturale, ținut în 27—29 Iunie a. c. la Blaj, a fost unul dintre cele bine cercetate. În ziua primă, s'a făcut deschiderea congresului în sala de gimnastică a liceului; după amiază, președintele Ligii, dl. prof. N. Iorga, și-a desvolat conferința despre „Punctul de vedere ardelenesc în istoria românilor”. A doua zi au urmat discuții asupra rapoartelor comitetului; după amiază s'a vizitat orașul și instituțiile sale, iar seara s'a ținut conferința dlui N. Bănzaru și șezătoare muzicală. În ziua a treia membrii Ligii au făcut excursie la istorica localitate Cetatea de Băltă. Congresistii li s'a făcut, în tot locul, cea mai călduroasă primire. Viitorul congres se ține la Tg.-Mureș.

Lui Caragiale. Comitetul pentru strângerea fondurilor necesare ridicării unui monument lui Caragiale, întrunindu-se Sâmbătă în cabinetul dlui V. Goldiș, ministrul artelor, a luat mai multe hotărâri, în ce privește organizarea subscripției pentru strângerea acestui fond. Suma, necesară ridicării monumentului, se evaluează la vreo 3 milioane, și va fi strânsă prin apeluri făcute la toate instituțiile și așezămintele de cultură.

Calătorie de studii. Un grup de profesori universitari și studenți români va face o călătorie de studii în Statele-unite ale Americii. Călătoria durează dela 25 Iulie până la 10 Septembrie a. c. Itinerarul este București—New-York—Filadelfia; New-York—Paris—București. Costul, călătoriei și întreținerii în Statele-unite, este 50 mii lei de participant. Se pot asocia la excursiune și alți intelectuali. Inițiativa călătoriei este binevenită; căci românii venind în atingere cu colegii lor americani, vor putea lămurii multe svonuri tendențioase, răspândite cu rea credință despre țara noastră.

Cu puterea. Din Cluj se vestește, că deunăzi s'au botezat în râul Someș 15 bapțiști, și de odată cu ei a fost botezată cu puterea și fetița de 14 ani Ana Crișan, elevă de liceu. Căzul se cercetează.

Convocare. Membrii și prietenii „Asociației” sânt invitați la Prima adunare generală ordinară a despărțământului județean Sibiu. Adunarea se va ține în ziua de 4 Iulie 1926 la Săliște.

La expoziția din Filadelfia, care se deschide acum în Iulie, se vor arăta publicului vizitator lucrări de artă țărănească română. Ziare americane scriu, că dl Octavian Mureșan și doamna, aflători în America, au pregătit o expoziție românească de țesături și cusături. Lucrările expuse, în număr de peste 300, sânt proprietatea dnei și dlui O. Mureșan.

Act de mulțumire. Comitetele Societății pentru Profilaxia Tuberculozei, Filiala Sibiu, în ședința din 21 Iunie a. c. au hotărât a se aduce mulțumire tuturor acelor cari au contribuit la succesul chetei de Rusali, și anume:

Inspectoratul școlar din Sibiu și dnei directoră Cosma, precum și dnilor directori Dr. V. Bologa, Phleps, Preda, dela liceele Domnița Illeana, Brukenhal, Școala medie și Școala superioară de comerț, cari au pus la dispozițiunea Societății elevale care cu o răvnă demnă de laudă au chetat pe stradă suma de Lei 23,131.25. De asemenea mulțumim dnelor colonel Florescu și Felicia Maior Stroia, cari au colectat cu o listă de subscripție suma de Lei 10,300 dela următoarele întreprinderi, instituții și persoane: Banca de Scont Lei 500, Gh. Nedovicianu Lei 200, Banca Oașă Lei 500, N. N. Lei 200, Bodenkreid Lei 500, Sparkassa 500 Lei, Banca Timișiana Lei 500, Misselbacher sen. Lei 200, Comerciala Ungară 300 Lei, Ferroagricola 500 Lei, Trei Stejari 200 Lei, Ilie Floașiu 200 Lei, Metalum 200 Lei, Fabricile Rieger 500 Lei, Carol Scherer 500 Lei, Ludwig Fronius 300 Lei, „Lica” 500 Lei, „Amylon” 200 Lei, I. Kessler 200 Lei, Theil Fil 300 Lei, Breckner 300 Lei, Casa ceruală a asigurărilor sociale, Sibiu 100 Lei, G. Nusbacher 200 Lei, Prima fabrică de ghetă 200 Lei, Banca Chrisoveloni 500 Lei, Georgescu 200 Lei, Prima ardeleană 500 Lei, Banca Românească 500 Lei. Au mai donat dna Agnes Dr. Măcelariu 500 Lei și Primăria orașului Sibiu 200 Lei, astfel că în total, după ce s'au scăzut cheltuielile în suma de Lei 1211.25, a rămas beneficiu net suma de Lei 34,770.

ȘTIRI LOCALE

Condițiunile de admitere în școala militară de aeronautică și în școlile militare pregătitoare de ofițeri activi de infanterie, sânt puse vederii publice la secția militară a municipiului Sibiu, strada Mitropoliei 2, ușa Nr. 16.

Teatrul. Un grup de actori, dintre cei mai de seamă ai capitalei noastre, a jucat pe scena teatrului sibian, în seara de 24 Iunie a. c., piesa engleză plină de umor, *Cocașă*, reprezentată și aici cu cel mai mare succes. În rolurile principale am admirat pe dnii *Pepe Georgescu* dela Teatrul național din București și *V. Brezeanu*, bine cunoscut și mult apreciat de sibiieni în rolurile sale de comic irezistibil. Ansamblul a contribuit de asemenea la reușita deplină a spectacolului. Dl. Georgescu este artist de mare talent, iar jocul său a fost și de astădată plin de vervă și neîntrecut. Aplauzele, în scenă deschisă, n'au lipsit.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Apărarea ideii de stat național, o broșură, de Dr. Amos Frâncu. Tipografia națională, Cluj. Prețuri?

Transilvania, revista Asociațiunii, cuprinde în Nr. 6, acum apărut, proză și versuri, de: Ilie Marin, Radu Paltin, Dr. G. Preda, N. Borzea, Dr. Gr. Cristescu, Dr. A. Iancu, M. Iliescu și Dr. H. Petra-Petrescu.

Nr. 4769—1926.

(63) 1—3

Concurs

La școala normală ortodoxă-română «An-drei Șaguna» din Sibiu, sânt vacante catedrele: de limba franceză, istorie, desen și caligrafie, educație fizică și postul de agronom.

Pentru ocuparea lor se publică concurs cu termen de 30 zile, scotite dela data publicării.

Reflecții și vor înainta cererile de concurs — însoțite și de o descriere a situației lor — Consiliului arhiepiscopesc al Arhiepiscopiei ortodoxe-române de Alba-Iulia și Sibiu.

Sibiu, din ședința Consiliului arhiepiscopesc, ca senat școlar, ținută la 1 iunie 1926.

Consiliul arhiepiscopesc al Arhiepiscopiei ort.-rom. de Alba-Iulia și Sibiu

Nr. 196/1926.

(61) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor de clasa a III-a mai jos însemnate, aparținătoare tractului Geoagiu, se descede concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român», și anume:

1. Almașul-mare-Brădet.
2. Almașul-mare-Susenl.
3. Almașul mic, cu filia Bunești.
4. Băcăia.
5. Bulbuc cu filia Carpeni.
6. Ceru-Băcălni.
7. Cib.
8. Homerod Susenl.
9. Nădăștia.
10. Porcurea.
11. Oroiu, cu filia Cărpiniș.
12. Valealepilor.
13. Valeamara.

Venitele împreunate cu aceste posturi sânt cele fașionate în foaia B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Reflecții și vor înainta cererile de concurs întruite conform normelor în vigoare sub-semnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, și pe lângă prealabila încredințare a protopopului se vor prezenta în parohie pentru a se face cunoscuți poporului.

În lipsă de candidați calificați, pentru unele din aceste parohii se vor admite și învățători calificați în școlile normale confesionale.

Geoagiu, la 15 iunie 1926.

Oficiul protopopesc ortodox român.

V. Goren,
protopop.

A apărut

În «Biblioteca Bunului Păstor» Nr. 15

Un păstor model

scrierea admirabilă a scriitorului cunoscut cetitorilor noștri Gr. Petrov, tradusă de P. S. Sa Episcopul Nicodem. E o lectură ca și care alta mai frumoasă și mai instructivă nu putem recomanda preoților noștri. A ieșit în zilele acestea din Tipografia arhiepiscopală din Sibiu și se poate comanda de la Biblioteca arhiepiscopală cu prețul de Lei 70. Ar trebui să nu lipsească din casa nici unui preot.

La Biblioteca Arhiepiscopală din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dnui Ioan Mețianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 30 Lei plus porto postal 10 Lei

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

La Biblioteca Arhiepiscopală din Sibiu, se mai află de vânzare

Noul Testament
(cu litere drile)

de
Andrei Bărcă de Șaguna

Prețul: crudo Lei 10—, broșat Lei 20—,
plus porto postal Lei 10—.

Piatra din capul unghiului

Scrisori teologice

de
Gala Galaction

Prețul Lei 50

La Biblioteca Arhiepiscopală, Sibiu,
se găsește de vânzare:

Cartea de bucate

POFTĂ BUNĂ,

de Zotti Hodoș. Partea I completă,
cu multe rețete de bucate obișnuite mai
ales în Ardeal și Bănat. Conține:

În partea I A: Supe, asiete, pești, rasoluri
și sosuri. Prețul 20 Lei;

În partea I B: Prăjituri, torte, cofeturi,
creme, parfume, înghețate, dulceturi, compoturi,
numeroase meniu-uri ș. a. Prețul: 20 Lei.
Trimisă prin poștă 5 Lei mai mult.

Se află de vânzare la Biblioteca Arhiepiscopală

PRIBEGII

comedie în 2 acte, localizare după NESTROY
de Dr. Sebastian Stanca

Prețul 10 Lei. — Plus porto postal 5 Lei.

Vlăduțul mamei

comedie într'un act de LUPEANU

Prețul 8 Lei. Plus porto postal 5 Lei.

La Biblioteca Arhiepiscopală din Sibiu se
primește

un Practicant

cu cel puțin două clase liceale

An sosit la Biblioteca Arhiepiscopală

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii
medicale, pedagogice, economice, povești; diverse bi-
blioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul
Semănătorilor, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clupe de
nitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din
scriitorii români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor
Steaua copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca
întime, Biblioteca Energia, Cunoștințe folositoare, Seria
A, B, C, D. Biblioteca Agricolă și Biblioteca «Semă-
nătorii», Biblioteca creștinului ortodox.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Mersul Trenurilor în Sibiu

PLECARE

Pers. Alba-Iulia	3:40
Pers. Coșca-Mică	3:55
Pers. Peatra-Olt	5:05
Pers. Făgăraș	5:40
mixt Agnita	6:00
bae Oena-Băl	6:20
mixt Cîsnădie	6:30
cură Turnu-Roșu	7:02
Pers. Coșca-Mică	9:18
mixt Făgăraș	9:05
bae Oena-Băl	10:10
cură Turnu-Roșu	11:45
mixt Vinț de Jos	12:20
mixt Cîsnădie	13:30
bae Oena-Băl	13:45
Pers. Coșca-Mică	14:15
Pers. București	14:31
bae Oena-Băl	16:20
mixt Făgăraș	16:43
mixt Cîsnădie	17:35
mixt Agnita	18:00
Pers. Coșca-Mică	18:52
Pers. Alba Iulia	19:20
bae Oena-Băl	19:44
accel. București	20:00

SOSIRE

Pers. Coșca-mică	2:51
mixt Agnita	7:01
bae Oena-Băl	7:29
Pers. Alba Iulia	8:10
mixt Cîsnădie	7:55
mixt Făgăraș	8:36
cură Turnu-Roșu	8:56
Pers. Coșca-Mică	9:16
accel. București	10:11
bae Oena-Băl	11:19
cură Turnu-Roșu	13:53
Pers. Făgăraș	14:20
mixt Cîsnădie	14:52
bae Oena-Băl	14:59
Pers. București	15:30
Pers. Alba Iulia	16:00
Pers. Coșca-Mică	15:40
mixt Agnita	17:13
bae Oena-Băl	17:30
mixt Cîsnădie	19:10
Pers. Coșca-Mică	19:37
bae Oena-Băl	20:57
mixt Făgăraș	21:00
mixt Vinț de Jos	21:50
Pers. Peatra Olt	23:40

În Editura «Cartea Românească» a apărut:

Istoria Românilor
din Dacia-Traiană

de
A. D. Xenopol

Ediția III. Volumul I și II — Prețul ambelor
volume Lei 200, plus Lei 20 spese postale, trimi-
tând suma prin mandat postal

Se poate comanda dela

Librăria Arhiepiscopală din Sibiu
Strada Mitropoliei Nr. 45.

La Biblioteca Arhiepiscopală se află în vânzare

Mai Aproape De Tine, Doamne!...

— Meditațiile unui închinător —

De Dr. Gr. Cristescu, profesor la «Aca-
demia Teologică» Sibiu. — Prețul 100 Lei.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului

Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112
pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde în-
semnările lui Șaguna despre fapte și întâm-
plări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhiepiscopală din Sibiu

Prețul: 25 Lei

În editura Comisunii administrative a tipog-
rafiei arhiepiscopale a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal
în secolul XVIII

de
Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 50 Lei.

Editura și tiparul Tipografiei diece arhizane.